

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 65

(Prot. Nr.54, 2.§)

2004. gada 29.septembrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 644k/04/06/7

Par a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) un SIA "Cido pārtikas grupa" 05.08.2004. ziņojumu par apvienošanos

Konkurences padome 2004. gada 5.augustā saņēma ziņojumu par Dānijā reģistrētās a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) un Latvijā reģistrētās SIA "Cido pārtikas grupa" apvienošanos (turpmāk – ziņojums). Ziņojuma noformēšanā nebija pilnībā izpildītas Ministru kabineta 20.01.2003. noteikumu Nr. 22 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” prasības. Papildus pieprasītā informācija tika iesniegta 2004.gada 31.augustā. Pamatojoties uz Konkurences likuma 16.panta pirmo daļu, Konkurences padome nolēma par pilna ziņojuma iesniegšanas datumu uzskatīt 2004.gada 31.augustu.

Izvērtējot ziņojumā ietverto un papildus iesniegto informāciju, kā arī Biroja iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. A/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) ir Dānijā otra lielākā alus darītava. A/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) ir Kopenhāģenas fondu biržā iekļauts uzņēmums, un tai ir apmēram 10000 akcionāru. Dānijā reģistrētās akciju sabiedrības "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) galvenie darbības virzieni ir alus un bezalkoholisko dzērienu ražošana. Tās produkcija tiek realizēta apmēram 60 valstu tirgos.

2. Latvijā reģistrētā sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Cido pārtikas grupa" pieder trīs fiziskām personām - Gaļinai Jevsejevai (65% kapitāla daļu), Andrejam Ceplītim (30% kapitāla daļu) un Ļevam Vasiļevam (5% kapitāla daļu). SIA "Cido pārtikas grupa" galvenie darbības virzieni ir sulu, minerālūdeņu un bezalkoholisko dzērienu ražošana. SIA "Cido pārtikas grupa" pieder 85% SIA "Cido loģistika" pamatkapitāla, kā arī 27,01% SIA "Piebalgas alus" pamatkapitāla.

3. (*)

Saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktā noteikto „Tirgus dalībnieku apvienošanās ir: tāds stāvoklis, kad (..) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (..) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem”.

Tātad SIA "Cido pārtikas grupa" kapitāla daļu pirkums ir uzskatāms par apvienošanās šā likuma izpratnē, jo darījuma rezultātā a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) iegūst izšķirošu ietekmi SIA "Cido pārtikas grupa", t.i., (*). Līdz ar to a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) un SIA "Cido pārtikas grupa" ir uzskatāmi par apvienošanās dalībniekiem.

4. Konkurences likuma 15. panta otrajā daļā noteikts, ka „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16. pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;

2) apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka saskaņā ar 20.01.2003. Ministru kabineta noteikumu Nr.22 "Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos" IV sadaļu "Apgrozījuma aprēķināšana". Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) kopējais apgrozījums Latvijā 2003.gadā bija (*) latu, tās produkcija Latvijā tiek importēta un izplatīta ar SIA "Eugesta un partneri" starpniecību. Aprēķinot a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) apgrozījumu netiek ņemts vērā apgrozījums pasaulē. SIA "Cido pārtikas grupa" kopējais apgrozījums 2003.gadā bija 18446000 latu. Tātad apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums 2003.gadā nepārsniedza 25 miljonus latu. Līdz ar to Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā minētais kritērijs neizpildās.

Pamatojoties uz ziņojumā sniegto informāciju, tika secināts, ka SIA "Cido pārtikas grupa" darbojas sulu/nektāru, minerālūdeņu/dzeramo ūdeņu, gāzēto un negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgos, savukārt a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) - alus, kā arī gāzēto un negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgos. Konkrētie tirgi, kuros tirgus dalībnieki ir abi apvienošanās dalībnieki, ir gāzēto un negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgi. SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļa negāzēto dzērienu un sulu/nektāru tirgos pārsniedz 40%, līdz ar to minētās apvienošanās sakarā izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 2.punktā minētais kritērijs.

5. Izvērtējot ziņojumā (05.08.2004. vēstule Nr.644k) un apvienošanās dalībnieku papildus sniegto informāciju (31.08.2004. vēstule Nr.733, 20.09.2004. vēstule Nr.790 un 21.09.2004. vēstule Nr.794), no tirgus dalībniekiem - a/s "Aldaris" (13.09.2004. vēstule Nr.774) un PAS "Gutta" (29.09.2004. vēstule Nr.815k), LR VID Galvenās muitas pārvaldes (06.09.2004. vēstule Nr.755k) un LR Centrālās statistikas pārvaldes (30.08.2004. vēstule Nr.727) saņemto informāciju, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības, saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu minētās apvienošanās gadījumā tiks analizēti šādi konkrētie tirgi:

- 1) gāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgus;
- 2) negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgus.

Pamatojoties uz Eiropas Komisijas lietās Nr. COMP/M.2504 Cadbury Schweppes/Pernod Ricard, COMP/M.2276 The Coca-Cola Company/Nestle/JV un IV/M.794 Coca-Cola/Amalgamated Beverages GB pieņemtajiem lēmumiem, gāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgu iespējams sadalīt vairākos segmentos, tomēr ņemot vērā, patērētāju ieradumus un vietējās tradīcijas, atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgus struktūru un apjomu Latvijā, lietderības apsvērumu dēļ šajā lietā tas netika veikts.

Kā konkrētais ģeogrāfiskais tirgus tiek noteikta Latvijas teritorija, ņemot vērā to, ka šajā teritorijā piedāvājuma un pieprasījuma tendences, administratīvās un citas barjeras ir līdzīgas, kā arī konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir līdzvērtīgi visiem tirgus dalībniekiem.

Konkrētās preces tirgus noteikšanas pamatā ir šādi argumenti:

- atspirdzinošie bezalkoholiskie dzērieni nav aizvietojami ar sulām un nektāriem, kurus patērētāji uzskata par dabisku izejvielu produktiem un saista ar veselīgu dzīvesveidu;
- atspirdzinošie bezalkoholiskie dzērieni nav aizvietojami ar minerālūdeņiem un dzeramajiem ūdeņiem, kurus patērētāji uzskata par dabisku izejvielu produktiem un saista ar veselīgu dzīvesveidu;
- gāzētie un negāzētie atspirdzinošie bezalkoholiskie dzērieni nav savstarpēji aizvietojami pēc to lietošanas īpašībām (īpaši patērētājiem, kuriem nav ieteicams lietot dzērienus, kas satur ogļskābo gāzi);
- atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu ražošanas īpatnības;
- pieprasījuma struktūra;
- Eiropas Komisijas prakse.

5.1. Gāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgus

Saskaņā ar apvienošanās dalībnieku sniegto informāciju gan a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S), gan SIA "Cido pārtikas grupa" ražo gāzētos atspirdzinošos bezalkoholiskos dzērienus. SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļa Latvijā gāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgū tika noteikta pamatojoties uz LR Centrālās statistikas pārvaldes, LR Valsts ieņēmumu dienesta Galvenās muitas pārvaldes un apvienošanās dalībnieku sniegto informāciju:

Uzņēmuma nosaukums	Apjoms (litros) 2001.g.	Apgrozījums (latos) 2001.g.	Apjoms (litros) 2002.g.	Apgrozījums (latos) 2002.g.	Apjoms (litros) 2003.g.	Apgrozījums (latos) 2003.g.
SIA "Cido pārtikas grupa"	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Kopā Latvijā	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)

Tātad SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļa aprēķinot pēc apgrozījuma no gāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu realizācijas 2001.gadā bija (*), 2002.gadā - (*), 2003.gadā - (*), savukārt aprēķinot pēc gāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu realizācijas apjoma 2001.gadā bija (*), 2002.gadā - (*), 2003.gadā - (*).

Latvijā gāzētos atspirdzinošos bezalkoholiskos dzērienus ražo apmēram divdesmit uzņēmumi, t.sk., a/s "Aldaris" (2001. - 2003.gadā tirgus daļa pēc apjoma (*), pēc apgrozījuma (*)) un PAS "Gutta" (2001. - 2003.gadā tirgus daļa pēc apjoma (*), pēc apgrozījuma (*)).

Tā kā SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļa gāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgū nepārsniedz 40%, tad saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 1.punktu tā neatrodas dominējošā stāvoklī. Ņemot vērā, ka a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) gāzētos atspirdzinošos bezalkoholiskos dzērienus Latvijā nerealizē, savukārt SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļai ir tendence samazināties, kā arī to, ka konkrētais tirgus Latvijā ir raksturīgs ar spēcīgu konkurenci, nav pamata uzskatīt, ka apvienošanās rezultātā apvienošanās dalībniekiem radīsies vai nostiprināsies dominējošs stāvoklis vai būtiski samazināsies konkurence šajā konkrētajā tirgū.

5.2. Negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgus

Saskaņā ar apvienošanās dalībnieku sniegto informāciju gan a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S), gan SIA "Cido pārtikas grupa" ražo negāzētos atspirdzinošos bezalkoholiskos dzērienus.

Tā kā nav pieejama informācija par kopējo Latvijā realizēto negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu apjomu (litros) vai apgrozījumu (latos), precīzas tirgus dalībnieku tirgus daļas noteikt nav iespējams. Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļa Latvijā 2001.gadā bija (*), 2002.gadā - (*), 2003.gadā - (*). Līdz ar to jāsecina, ka SIA "Cido pārtikas grupa" negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgū atrodas dominējošā stāvoklī.

Ņemot vērā to, ka šo preču realizācijas apjoms ir neliels (apgrozījums no negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu realizācijas ir mazāks nekā (*) no SIA "Cido pārtikas grupa" kopējā apgrozījuma), ka SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļai ir tendence samazināties, savukārt a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) negāzētos atspirdzinošos bezalkoholiskos dzērienus Latvijā nerealizē, kā arī to, ka ir pieejami attālāki šīs preces aizstājēji, nav pamata uzskatīt, ka apvienošanās rezultātā var tikt būtiski samazināta konkurence konkrētajā tirgū.

6. Ziņojumā minēts, ka viens no galvenajiem apvienošanās mērķiem ir stiprināt a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) pozīcijas Baltijas tirgū, ar SIA "Cido pārtikas grupa" palīdzību piedāvāt tirgū jaunas alus un iesala dzērienu šķirnes, kā arī noturēt SIA "Cido pārtikas grupa" kā vietējā ražotāja tirgus daļu sulu un nektāru tirgū, vienlaicīgi palielinot SIA "Cido pārtikas grupa" produkcijas eksportu uz citām valstīm. Apvienošanās dalībnieki uzskata, ka apvienošanās rada pamatu ražošanas attīstībai, zināšanu apmaiņai, Latvijas eksporta potenciāla palielināšanai un jaunu produktu ieviešanai Latvijā.

7. Noskaidrojot tirgus dalībnieku a/s "Aldaris" un PAS "Gutta" viedokli par darījumu, kura rezultātā a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) iegūs izšķirošu ietekmi SIA "Cido pārtikas grupa", Konkurences padome secināja, ka a/s "Aldaris" neparedz, ka apvienošanās varētu izraisīt negatīvas sekas bezalkoholisko atspirdzinošo dzērienu tirgū, savukārt PAS "Gutta" nav sniegusi konkrētu atbildi.

8. Izvērtējot ziņojumā un papildus sniegto informāciju, kā arī apvienošanās dalībnieku konkurentu sniegto un citu iegūto informāciju, Konkurences padome secina, ka apvienošanās

dalībnieks SIA "Cido pārtikas grupa" atrodas dominējošā stāvoklī negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgū, savukārt a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) atspirdzinošos bezalkoholiskos dzērienus Latvijā nerealizē. Ņemot vērā, ka SIA "Cido pārtikas grupa" tirgus daļai ir tendence samazināties, ka ir pieejami attālāki šīs preces aizstājēji, kā arī konkrētā tirgus struktūru Latvijā, Konkurences padome uzskata, ka netiks nostiprināts SIA "Cido pārtikas grupa" dominējošais stāvoklis vai būtiski samazināta konkurence kādā no konkrētajiem tirgiem.

Lai gan SIA "Cido pārtikas grupa" aizņem nozīmīgu tirgus daļu sulu/nektāru tirgū, negāzēto atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu tirgū un minerālūdeņu/dzeramo ūdeņu tirgū, tas, ka apvienošanās dalībnieku produkcijas klāstam tiks pievienota a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) ražotā un izplatītā alus produkcija, neradīs vai nenostiprinās dominējošo stāvokli vai būtiski nesamazinās konkurenci kādā no konkrētajiem tirgiem, jo a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) tirgus daļa alus tirgū Latvijā ir neliela un tā ražotā un izplatītā alus zīmols Latvijā nav plaši pazīstams, un alus tirgū Latvijā pastāv vairāki seni un patērētāju iecienīti alus zīmoli un pietiekami efektīva konkurence.

Ņemot vērā minēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 16.panta ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

Atļaut apvienošanos, kas paredzēta a/s "The Danish Brewery Group" (Bryggerigruppen A/S) iegūstot izšķirošo ietekmi SIA "Cido pārtikas grupa".

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

P.Vilks

(*) - ierobežotas pieejamības informācija.